

2 SAMUEL

Samuelnin rabé itin wishaa kirika

Saúl mawata Davidkan ninkata

1 ¹Saúl mawata pekáora, amalecitabo betan reteanankin Davidkan jatoaresa iki, jaskáaxa Siclagháin jakiribi kaax rabé neteres iká iki.

²Ikaxbi jawen kimisha nete itínra westfóra joni Saúlnin peotainoax joá iki, jawen chopax waxabires itan jawen mapo maibires, onisi chexakatai onanti inon ikax. Davidhiba nokotaxa mainbi bekepinon kaman beota iki, kikin joniakin shinanbainax.

³Jatianra Davidkan yokata iki: —¿Jaweranoaxki mia joai? —akin. Jatianra ja jonin yoia iki: —Israelitabaon peotainoaxa ea jábati joke —akin.

⁴Jaskáketianra Davidkan aká iki: —¿Jaskara ikaxki, jawe winota? ¡Ea yoimenwe! —akin. Jatianra ja jonin yoia iki: —Reteanantiainoaxa sontá-rabo jabáke, ichara moa mawákanke. ¡Jainoaxibira Saúl betan jawen bake Jonatán mawáke! —akin.

⁵Jatianra Davidkan jan joi bea yonoti yokata iki: —¿Jawekeskaxonki Saúl betan jawen bake Jonatán mawata min onanna? —akin.

⁶Ja joninra yoia iki: —Jain ikasimabira Gilboa mananman ea iká iki, jainxon en oinnara Saúl jawen yami taxoki koshiax chankata iká iki, jatianra jawen rawíbaon jan reteananti carrobo betan kabáyonin beaibaon moa nokoi bei ikana iki.

⁷Jaskataitianra jan pekáori oinkin meraxon ea kenaa iki. Jatianra jan yoia atires ea iká iki.

⁸Jatianra miaki tsoa iki ixon ea yokata iki, eara amalecita iki akinra en aká iki.

⁹Jatianra neri epatax joxon, ea moa retemenwe akin ea aká iki, jara iká iki chexakakin masá teneibi jiriapari.

¹⁰Jaskáketianra já patax kaxon, natora moa mai tsakaax jayamai ixon onanxon en retea iki. Jainxonra jawen maponkonía maiti betan jawen mene-xeti en bia iki, mia nokon ibo iketian bexonti kopí —akin.

¹¹Jatianra David itan jabé ikabo onisi chexakatai onanti inon ixon jaton chopax waxakana iki,

¹²Jatianra Saúl betan jawen bake Jonatán mawáketian onisi yoyo ianan winikana iki, ja israelitabo, Ibon jonibo jatoaresxon jato retékana kopíribira ikana iki, jaskákinra yantánon kaman piamakana iki.

¹³Japekáora jan joi bea bakeranon Davidkan yokata iki: —¿Miaki jaweranoa iki? —akin. —Eara wetsankoniax joa iki, ea riki amalecita —akinra jan aká iki.

¹⁴Jatianra David saí ika iki: —¿Jawekeska shinanxonki, rakéyamakin Ibon katota joni min retea iki? —iki.

¹⁵Jaskátaanra westfóra jawen joni kenaxon, yoia iki: —¡Kaxon moa retetanwe! —akin. Jatianra mawátiakin chachixon amalecita retea iki,

¹⁶Ja akaitianra Davidkan yoia iki: —Ibon katota apora en reteke ikaxa minbix mia keshake, jaskara ikax ja mia mawataira, ja min jakonma aká kopíbi, minbix mia mawatai iki —akin.

**Saúl betan Jonatán
kopi onisi yoyo ika**

¹⁷ Saúl betan jawen bake Jonatán mawaketianra, David yoyo ianambi winii jatoki bewaa iki,

¹⁸ jatian ja bewára Judá jonibo onanmati jato yoia iki. Ja onisi bewaara atikeskabiakin ikon jaskara ikábo yoiai kirika meran wishaa iki. Ja bewára ikai neskati:

¹⁹ “¡Eritsipanon Israel!

¡Ja koshi joniboya ikax mia jaton rabbitaira mananmameax moa mawákanke!

²⁰ Gat jemamea jonibo tsoabi yoiamakanwe,
Ascalón calle jemamea joniboribi yoiamakanwe,
filisteo ainbobora raronake,
itan ikonma dios rabiabora raroi choronnake.

²¹ ¡Oi betan nibí, ja Guilboa mananboki moa jawetianbi manyamabanon,
jainoax keyókana maibo iketian!
Moa jain jawebi xoxotima kopí.
Jainxonra ja reteananai koshi jonibaon,
yami panatibo jimin tsaia iki.
Jaonbora peníyonkana iki.

Itan ja apo Saúlñin yami panatira moa jawen pené jainres keyota iki.

²² Saúl betan Jonatánmanra, jaton espada betan piabo,
reteanankin jaton rawibaon jimín,
itan jaton xenin moa kerás ayonkana iká iki.

²³ Jainoax Saúl betan Jonatánra, jakon iketian noikana iká iki,
jirianixa potaananyamabekona iki,
jainoax mawátianbira onitsa-pikaini mawábekona iki.

¡Teté winoa ishtora ikana iki!

¡Leónbo xewina koshibora ikana iki!

²⁴ ¡Israelñin bake ainbobó,

Saúl kopi winikanwe,
jan raoti amí keska kopí chopa,
itan lino

chopa oronbires kewéaxonbo mato sawema iketian, jainxon jan raoti oroboribi mato sawema iketian!

²⁵ ¡Jawekeskatikiki non joni koshibo reteanantiainoax mawata!
¡Jonatánra min manan bochikixon retekana iki!

²⁶ ¡Nokon wetsa Jonatán, mia kopíra en masá shinanai!

¡Akonbireskinra min ea jakonha iki!
Min ea noibaara, ainbobaon ea noia bebonres iká iki.

²⁷ ¡Ja reteanantiainoax moa koshi jonibo mawáketianra!
¡Jan reteananti jawékiboribi moa jainres keyota iki!” iki.

David Judáin apo iti janekana

2¹ Nato jaskara iká pekáora, onan-kaskin Davidkan Ibo yokata iki: —¿Jawerato Judá jemabo ikain inonbires kabatan? —akin. Jatianra Ibon yoia iki: —Jenjen, katanwe —akin. Jainxonra Davidkan yokáribia iki: —¿Jawerato jemanki ea kati iki? —akin. Jatian Ibonra yoia iki: —Hebrónhain katanwe —akin.

² Jawen rabé awinhara David jain kaa iki: Jezreel jemamea jawen awinin janera Ahinoam iká iki, jainoax wetsan janera Abigail iká iki, jara Nabalñin kachiana, Carmel jemamea iká iki.

³ Jainxonribira jabé ikábo jaton rareboyabi jato ioa iki, jabo boaxa Hebrón jema ochómaboribi jakana iki.

⁴ Jaskata pekáora, judáino a jonibo nokoxon, judáino a apo imakin onantiakin David xeni machíkana iki. Jatianra ja Galaad main iká Jabes jemamea jonibaon Saúl miinkana, David yoikana iki,

⁵ jatianra jaweti joi boai joni, jato yoiti Davidkan raana iki: “Ibonbi mato jakonhabanon, maton ibo Saúl, akonkin jakon shinanxon maton miinna iketian.

⁶Ibonbi, jakon ixon itan akonkin senenhai ixon mato noibabanon. Jaskáribiakindra mato enribi jakonhakin akinti iki.

⁷Jaskara iken rama bebonhakin koshi shinankanwe, ja maton ibo Saúl mawáketianra, judá jonibaon ea jaton apo inon ixon, imakin onantiakin ea xeni machíkanke”, akin jato yoiti.

Israel itan Judáin apo iti

David janekana

(1 Cr. 11.1-3)

5¹Jaskata pekáo moa basicha iketianra, jatíbi Israel jonibo David betan yoyo iki Hebrónhain boxon, yoikana iki: “Noa riki min jimibi,

²Saúl non apo ikenbira, mia iká iki, Israelbo jan akonkin jato akinnai. Jainxonribira, Ibon mia yoia iki, mia Israelbaon koshi ixon min jato ikinti”, akinbo.

³Jaskataxa, jatíbi Israel joni koshiho apo David betan yoyo iki Hebrónhain bokana iki, jatianra Ibo Dios bebonxon ja senenhabekonti joi jan jato betan aká iki. Jatianra jabaon, Israelbaon apo iti imakin David xeni machíkana iki.

⁴Kimisha chonka baritiaya ikáxa David apo iki peokota iki, jaskataxa chosko chonka baritia apo iká iki:

⁵Kanchis baritia wetsa pochínikonra, Hebrónhain Judábaon apo iká iki, japekáora Jerusalénhainoax kimisha chonka kimisha baritia, jatíbi Israel itan Judakan apo iká iki.

Koshi jema Jerusalén

Davidkan jato bichina

(1 Cr. 11.4-9)

⁶Jebuseobo betan reteananira, apo David jawen joniboya, Jerusalénhain kaa iki, ja jonibora ja main jakana iká iki. Jatianra jawekeskataxbi ja jeman jikitima shinankin jebuseobaon, David yoikana iki: “Miara neno jikiti atipan-yamake, benche itan nitikomabaonbira mia jikimatima iki”, akin.

⁷Jaskáakanabira, koshi jema Jerusalén Davidkan jato bichina iki, jariki ja ramara Davidkan jema, akin akanai.

⁸Jaskara inontianra Davidkan jato yoia iki: “Jatíbi jebuseobo akí boai-bora, ja jene beai taen boxon, benchebo itan nitikomabo retékanti iki, jabora en akonbireskin omisai”. Jaskarainoaxa joai ja yoia: “Benche, itan nitikomabora Ibon xobonko jikikantima iki”, iki iká.

⁹Jaskata pekáo koshishaman jemanko David jaai kaa iki, jatianra Davidkan Jema akin janea iki, jainxonra jema katemakin chiketa iki, ja jemaori iká mai xanken bochoakanainxon peoxonra, apo jain iká xobonko kaman aká iki.

Hiramman jawen toan

jonibo Davidhiba raana

¹⁰Davidkan atipana koshira bebonkaresa iki, jatíbi atipana Ibo, jabé iketian.

¹¹Jaskákinra Tironkonía apo Hiramman, jawen toan joni koshiho Davidhiba raana iki, jainxonribira raana iki carpinterobo, makan chaxaibo, jain kakindra jabaon konxán jiwi bokana iki, jaskáaxonra David apo ikax jain iti metsá xobo akana iki.

¹²Jatianra Davidkan kikinshamankin onanna iki, Ibonbi Israelbaon apo imaa, Israel jawen jonibo akinnon ixonra jawékinin bebonmaa iki.

Davidkan wetsa bakebo

¹³Hebrónhainoax Jerusalénhain kaxonra Davidkan jainoa wetsa ainbobo awinhakin jato bia iki, jainoaxa wetsa jawen awinkomabo iti bixon jato bakea, benbo itan ainbo bakebo icha iká iki.

¹⁴Jerusalénhainoax pikota bakebaon janera iká iki: Samúa, Sobab, Natán, Salomón,

¹⁵Ibhar, Elisúa, Néfeg, Jafia,

¹⁶Elisama, Eliada, itan Elifélet.

Davidkan filisteobo jatoaresa

¹⁷Jatianra David, Israelbaon apo inon ixon xeni machíkana ninkatax filisteobo

jatikaxbi já benai bokana iki; ikaxbira jaskara onanax David tsoabi jain jikitunga koshi xobonko kaa iki.

¹⁸ Jatianra filisteobo boax Refaim teshanpa ikain ikana iki.

¹⁹ Jakopíra onankaskin Davidkan, Ibo yokata iki: —¿Filisteoboki en moa jato peoti iki? ¿Jatoaresnon ixonki min ea akinti iki? —akin. Jatianra Ibon yoia iki: —Jenjen, jato awé, en amaara min jatoaresti iki —akin.

²⁰ Jatianra David Baal-pirazimhiain nokota iki, jainxonra jatoaresa iki. Jakopíra neskata iki: “Kikinbires bai koshikeska ixonra Ibon nokon rawíbo jatoaresnon ixon ea bai kepenxonke”, iki. Jakopíra jain janea iki, Baal-pirazim, akin.

²¹ Jainxonra filisteobaon jatonbi ja rabiti aká jawékibo jenebainkana iki, jatianra Davidkanbiribi jawen joniboyaxon tsinkia iki.

²² Jawetio basi pekáora, jakiribi David betan reteanax, filisteobo ja Refaim mai teshanpain beax tsamáribikana iki,

²³ jaskara iketianra onankaskin Davidkan Ibo yokata iki, jatianra Ibon yoia iki: —Pontébires kaxon jato peoyamawe, jato kateaketanxon ja bálsamo jiwi ikain nokoxon jato pekáorixon jato atanwe aka iki.

²⁴ Nii xama xaa ikaitian ninkáxon, moa jato peowe, ja min ninkatara moa onanti iti iki ea mibebon kaai, jatianra filisteo sontárobo en jato reteti iki —akin.

²⁵ Jatianra Ibon yoia keskáakin Davidkan aká iki, ja Gabaón jema ikainxon peoxonra Gezer jema kaman filisteobo jato retekokin jatoaresa iki.

**Ibon esé jain iká ani
bonanti Jerusalénhain
Davidkan boti shinanna**

6 ¹ Davidkanra jawen kimisha chonka waranka, Israel sontárobo, jatíbi ja katotabo jakiribi jato tsinkia iki,

² jatianra jatíbi jabé boai sontárobo betan, Judá main iká Baalá jemankonia, Diossen esé jain iká ani bonanti boí Jerusalénhain bokana iki. Ja bonanti bebonxonra jatíbi atipana Ibo orankanai iká iki, ja iká iki ja querubin ángelbo meranxon jato jan ikinai.

³ Ja carreta benakanra Diossen esé jain iká ani bonanti nanekana iki, jaskáaxonra bokana iki, ja manan maxkaten iká Abinadabnin xobonkonía.

⁴ Ja Abinadabnin benbo bake Uza betan Ahioninra, ja Diossen esé jain iká ani bonanti carretanin ninibokin bokana iki, jatianra ja Ahio ja bebon kaa iki.

⁵ Ja boaitianra, David itan jatíbi israelitabo rekenain boí, arpabo, salterio, panderobo, castañuelabo, platillo akanaitian, jaton koshianixbi raro Ibo Dios bebomeax, bewaanabi danzan danzanbainkana iki.

⁶ Boax nokokana iki jainxon trigo xemekanai Nacónhain iká Era akin akanainko, jainxonra wakabo tatí iketian, Diossen esé jain iká ani bonanti pakénaketian, Uzakan jawen mekenman tewanna iki.

⁷ Jatian jaskátima ikenbi Uzakan jaskáaketianra, Ibo Uzaki sináxon jainobi retea iki, jatianra ja Diossen esé jain iká ani bonanti pataxbi, Uza mawá paketa iki.

⁸ Ja Ibon Uza retekietianra, David sinata iki, jakopira Perez-uza akin jain janekana iki,^a jara ramakamanbi ja janeya iki.

⁹ Ja netenbira Ibo bebonmeax David kikinbiresi raketí, saí ika iki: “¡Ibon esé jain iká ani bonanti, moa botira en shinanyamai!” iki.

¹⁰ Jatianra ja Ibon esé jain iká ani bonanti, Davidkan jeman moa bokashamakin, Obed-edomman xobonko boti jato yoia iki, ja joni iká iki Gathainoa.

¹¹ Ja Ibon esé jain iká ani bonantira, kimisha oxo Obed-edomman xobonko

^a6.8 Ja iki jainxon Uzakan masá tenea iki iká.

iká iki, jatianra jatíbi jawen rarebobo-yabi Ibon jakonhakin shinanxona iki.

**Ibon esé jain iká ani bonanti
Jerusalénhain Davidkan boá**

¹²Jatian ja Ibon esé jain iká ani bonanti kopí, Obed-edom jawen rarebobyabi, itan jawen jawékiabi Ibo Diossen jakonhakin shinanxona David yoikana, David kaa iki ja Obed-edomman xobonko, jainoa ja Ibon esé jain iká ani bonanti, ja Davikan jemanko boira raro-shaman iká iki.

¹³Jatian ja Ibon esé jain iká ani bonanti bokin, sokotaakin bebon jamakanketian, Davidkan waka bene betan carnero xoashaman retexon menoa iki.

¹⁴Lino chopá tari saweya kaaira, David jatíbi jawen koshianixbi danzana iki,

¹⁵jatianra ja Ibon esé jain iká ani bonanti boí, jatíbi israelitabo betanbi raroi sáa ibainkana iki, itan trompeta xoon ikai meranbires bokana iki.

¹⁶Davidkan jeman ja Ibon esé jain iká ani bonanti nokoketianra, Saúlnin bake Micalnin, ventananinxon oinna iki, ja apo David Ibo bebon ransai choro-naitian oinxonra, kikinbiresakin jaki jakonma shinanna iki.

¹⁷Ja Ibon esé jain iká ani bonanti boxonra, ja atinkobiribi akana iki, jainbiribi iti Davidkan axona carpa xobo chichó. Jatianbira Ibo betan raeanankin yoinabo jatiobi keyokin menoxona iki, itan wetsa jawékiboribi menia iki,

¹⁸jatian moa jaskara akin seneaxonra jatíbi atipana Ibon janenko jonibo jakonhakin shinanxona iki,

¹⁹jatian jain iká jatíbi israelitabo, benboyabi ainbobo, harina pan jato menia iki, dátiles bimi chorish aká pan jainxon uva bimi chorish aká pan. Jato jaskáa pekáora jatikaxbi jaton xobonko bokana iki.

²⁰Jatianra Davidkanbiribi jawen xobon kaxon, jawen rarebo jato jakonhakin shinanxona iki; ikaxbira Saúlnin

bake, Micalnin ja joaitian bechii pikoxon yoia iki: —Israelbaon apo ikaxbira rama mia kikinbires jakonma ike, min yonoti ainbobo bebon, itan min yanka yonoti jonibo bebonra, wetsa jonibires keskati ikin chopabobi min jopéyonke! —akin.

²¹Jatianra Davidkan yoia iki: —Ikon riki, eara ikonwanke ransai, ikaxbira Ibo bebon ea jaskata iki, janra min papan toan, itan jatíbi min rarebobaon toan, Israel jonibaon koshi iti ea katota iki. Jakopira já bebon ea ransai.

²²Ikaxbira rama iká bebonbires ea ikai, min oinna jakonmabires keská ikenbira, jabo yoikin min ea akai yanka yonokatai ainbobaon, ea kikin iketian jakonman rabikanti iki —akin.

²³Jatianra Mical jawetianbi bakeaisma baneta iki.

**Diossen David jakon
shinanxonti yoia**

7¹Jatian ja apo David, apo ikax jain iti xobo meran moa iketianra, Ibon ja patax iká jatíbi jawen rawibo betan, moa jakonshaman imaa iki,

²jatianra profeta Natán, yoia iki: —Min oinke, eara konxán aká metsá xobo meran jake, jaskara ikenbira ja Diossen esé jain iká ani bonantibiribi carpa pepan meranshoko iki. Jawen xobo akára jakon iti iki —akin.

³Jatianra Natánman yoia iki: —Jatíbi jaskara ati min shinanna keská awé, jan mia akinnai Ibora mii betan iki —akin.

⁴Ikaxbira ja yamébi, Natán Ibon yoia iki:

⁵“Kaxon nokon yonoti David yoiwe, eara Ibon yoiwe: ‘Miama riki ea jain jati jan xoboaxonti.

⁶Ja Egiptonkonia israelitabo en pikonontianbira, ramakamanbi, jawetianbi ani xobobaon ea jayamaa iki, jaskáyamaira carpa xoboshokobaonres ea jaa iki.

⁷Jatíbitian ea jato betan inontianra, ja nokon joni Israelbo ikinnon ixon en jato

imaa koshibo, tsoabi jawetianbi konxán jiwí ani xoboaxonti en jato yokáyamaa iki’.

⁸Jaskara iketian, nokon yonoti David yoiwe, jatíbi atipana Ibo ixonra, en yoiai: ‘Chiké meranoara en mia bia iki, carnero tсамabo pekáo kawantanaitian, ja nokon Israel jonibaon koshi iti imanoxon;

⁹jawerano mia kanonbira ea miibetan iká iki, jan mia akai jatíbi min rawíborá en jato keyoa iki, jaskáaxonra ja nato netemea kikin jonibo ikai keskáakin anibiresakin en mia ninkakamaa iki.

¹⁰Jainxoribira nokon joni Israelbo jain iti moa en jato benxoaxona iki, jatianra jain en jato imaa iki, jaton jatinkobiribi ikannon ixon, jainoa tsonbi jato jakonmatimainko, moabi akátiai keskáakin jato masá tenematinkoma,

¹¹ja nokon Israel jonibo ikinti joni koshibo en jato imanontianra jaskara iká iki. Jatíbi min rawíbaon mia jaweatimara en mia imati iki. Jainxonra en mia onanmai, mia chiní bakeboya iti,

¹²jain senenres jatínko nokotax mia mawáketianra, westíora min bake en apo imati iki.

¹³Janra ea ani xoboaxonti iki, jatian ja en apo imaara jatíbitian iti iki.

¹⁴Eara jawen papa iti iki, jatian jara nokon bake iti iki. Jatian jakonma jaweki aketianra, en masá tenemati iki, jainxonra en rishkiti iki, jatíbi bakebo jawen papan akai keskáakin,

¹⁵Saúlra en akinkin jenea iki, ikaxbi miara en akinkin jeneyamai, jawen toan mia imati kopíra en pikoa iki.

¹⁶Mia koshi iketianra min chiní bakeboribi, jatíbitian koshi iikaresti iki, nokon koshi shinanman koiranara mia ikoni iká iti iki. Jainoax ja min ani yakáti akanara jatíbitian mina iti iki’ ”, akinra aká iki.

¹⁷Ja profeta Natánmanra, ja Ibon namá keska meran oinma, itan ninkámaa jawékibo jatíbi David yoia iki.

Davidkan orankin Dios irake aka

¹⁸Japekáora Ibo yoyo aki apo David carpa xobo meran jikia iki, jainxonra yoia iki: “Íbó, ea itan nokon rarebobora, noa jawemabi iki, noa jaskairaakin min neno kaman nokómati.

¹⁹Íbó, jaskarabicho ipanankan ja nato min yonotinin chiní bakebo koshi iikaresti min yoia iki! Íbó, tsoa joninbira min akai keskáakin ayamai!

²⁰Íbó, ¿Jamanyake ja min onanama en mia yoiti? Nato ja min yonotira min kikinakin onanke.

²¹Jatíbi ja nato ratétibiresbo min akára, jaskara ati yoia itan keena ixon min aká jawékibo iki, jaskarabo ionxon en onanti kopí;

²²nokon Íbó, jaskara ikaxa, ¡Mia kikinbires koshi iki! Tsoabira mia keska yamake, mia keskara wetsa dios yamake, jaskáakinra nonbishamanbo ninkata iki.

²³Min joni Israelbo keskára wetsabo yamake, ¡Jatobichoresiki nato mainmea wetsa jonibo keskáama! Mia, Diosé, min jonibo inon ixonra min jato pikoa iki, ani jawékibo itan ratéti jawékibo min jato axonara anibires ninkakataibo ikana iki. Ja Egiptonkonía kopíaxon min jato bia min jonibo bebonbira, ja wetsa mainmea jonibo, jaton diosboyabiakin min jato potaa iki,

²⁴jaskáaxonra Israel jonibo jatíbitian minna iti min shinanna iki, jainoax mia, jaton Ibo Dios iti iká iki.

²⁵Jaskara iketian, Ibo itan Diosé, min yonoti itan jawen kikin rarebo joni koshi ixon jato ikinti imati min yoia shinanbenoyamawe, ja min yoia senen awé.

²⁶¡Min jane kikin ani rabikin jatíbitian shinkanai ibanon, jatíbi atipana Ibora Israel jonibaon Dios iki, iki ibakanon! ¡Min yonoti Davidkan, rarebo joni koshi ixon jato ikinaira min koirana jainbi taponax jenétima iki!

²⁷Mia, jatíbi atipana Íbó, minra ea onanmake nokon rarebobo jeneyamai

jato ikinnai joni koshibo iikaresti; jaskara ikenra, min yonoti ixonbi, nato jawéki en mia yokatai.

²⁸Miara, Ibo Dios iki, min joibora ikonshaman iki, ea min yonoti akonbi-reskin noibatira min yoia iki;

²⁹jakon ixonra, min yonotinin rarebo jato ikinnai joni koshi ikaibo, min koirana jatfítian ikanon ixon jakon-hakin min jato shinanxonti iki. Mia, Ibo Dios ixonra, jaskara axonti min yoia iki, jatianra min jakon shinanxonatonin, ja min yonotinin rarebo joni koshi ikaibo, jatfítian jakon ikanti iki”.

Jonatánman bake Mefi-boset Davidkan akinna

9¹Wetsa netera Davidkan jan akin-nabo jato yokata iki: “¿Jakia Saúlmin rarebo mawayamai texea, Jonatán shinanxon en ja akinti?” akin.

²Saúlmin rarebaon yonotira westfóra joni jaa iki, jawen jane Siba, jara Davidhiba joti kenaa kaa iki. Joketianra apon yokata iki: —¿Miarin Siba? —akin. Jatianra jan aká iki: —Min ea yononon ikaxa, ea neno iki —akin.

³Jatianra apon yokata iki: —¿Tsoaki japaría Saúlmin rarebo, Diossen janenko en jawentanibires akinti? —akin. Jatian Siban yoia iki: —Westfóra Jonatánman bakera japaríke, jara okenbekonbi jawen tae moa chantoa iki —akin.

⁴—¿Jaki jawerano iki? —akinra apon aká iki. Jatianra Siban yoia iki: —Lodebarhain riki, Amielnin bake Makirnin xobonko —akin.

⁵Jatianra jainoa bexonkanon ixon apo Davidkan jato yoia iki;

⁶jatianra Mefi-boset, Jonatánman bake, Saúlmin baba Davidhiba nokotax, ja kikin iketian ja bebon beota iki. Jatianra David saf ika iki: —¡Mefi-boset! —iki. Jatianra jan aká iki: —Eara neno iki min yoia senenhaxonox —akin.

⁷Jatianra Davidkan yoia iki: —Raké-yamawe, min papa Jonatán shinankinra, ayorakin en mia jakonhati iki. En

amaara min papashoko Saúlmin jatfíbi mai mia banexonti iki, jainoax jatfítian nokon mesan min piti iki —akin.

⁸Ikaxbi beokainxon Mefi-bosetnin yoia iki: —¿Jawekopíki nato min yonoti jaskáakin min oinnai, ea ochiti mawata keskares ikenbi? —akin.

⁹Jaskákenbira, Saúlmin moatianbi yonoti Siba, apon kenaxon, yoia iki: —Min Ibon babara en menike, jawena itan jawen awinnina, jainoax jawen bakebaona jatfíbi jawéki jabaona inon ixon biti ikábo.

¹⁰Jaskara ikenra, mia itan min bakebaon jainxon min yonotibaon, já waia-xonti jake, ja min yoá tsekaabora xobon min benxoati iki, ja min ibon kikin rarebobo ja jawékiai jati kopi, jatian ja min ibon baba Mefi-bosetkanra, jatfítian nokon mesankoxon ebé pinoxiki —akinbo. Sibára, chonka pichika bakeya itan rabé chonka yonotia iká iki,

¹¹Jatian janra apo yoia iki: —Jatfíbi ja ati min yoiara ea min yonotinin mia axonti iki —akin. Jatianra Mefi-bosetkan jatfítian David betanbi mesanxon piá iki, jaribi westfóra apon bake keska itaanan.

¹²Jainoaxa westfóra bake maxkoyaribi iká iki, jawen jane iká iki Micaías, jatianra jatfíbi ja Siban xobonko jaabo, Mifi-bosetkan yonoti iká iki.

¹³Ikaxbira Mefi-boset okenbekonbi jawen tae chanto ikáx, jatfítian apo betanbi jawen mesanxon piti kopí, Jerusalénhainbi jaa iká iki.

David betan Betsabé iká

11¹Wetsa nete, ja nii peibo pecho koai inontianra, apobo jaton rawíbo betan reteanani boi axekana iká iki, jatianra Davidkan ja Joab jawen joni koshiboya, itan jatfíbi israelita sontároboya reteananti jato raana iki, boxonra ja amonitabo jato kikin-hakin keyokana iki, jaskáaxonra Rabá jema katekana iki, jaskákanainbira,

Davidbiribi Jerusalénhainbi baneta iká iki.

²Wetsa yantanra, David jawen oxatiainoax wenitax, jain apo iká xobo pekaten kawanhatana iki, jainxonra westíora ainbo kikin metsáshoko nashiai oinna iki.

³Jatianra Davidkan tsoarin ja ainbo ixon yokáti jato raana iki, jatian bexon yoikana iki ja Eliamman bake ainbo Betsabéera ike, ja Urías hititanin awin akin.

⁴Jatianra Davidkan jawen joi boaibo, ja ainbo bexonti jato yoia iki, ja ainbo joketianra jabé oxaa iki, jaskata pekáora, jawen xobon kaa iki. Jatian ja ainbo iká iki jimi jeneta pekáo, keras ikax chokita,

⁵jaskatira ja ainbo moa tóota iki, jaskáxonra David onanma iki.

⁶Jatianra Davidkan Joab yoia iki, Urías hitita bexonti, jatianra Joabnin jaskara aká iki.

⁷Jatianra Urías David bebon joketian, jan yokata iki, Joab itan sontaroboki jawekeska ikanai, jainoax ja reteanankanaiki jawekeska iki, akin.

⁸Japekáora moa jawen xobonko kati yoixon, nashiax min awin betan oxatanwe, akin aká iki. Ja apon xobonkonix Urías pikókainainbira, kikin jakonshaman piti apon bomaa iki;

⁹ikaxbira, jawen xobonko katitianbi Urías, jain apo iká xobo xepotiain, ja apo koirannai sontárobo betan yamé iishina iki.

¹⁰Jatian ja Urías jawen xobonko kaama yoikanara, Davidkan yokata iki: —¿Jawekopíki ochó joaxbi, min xobonko mia kayamaa? —akin.

¹¹Jatianra Uríasnin yoia iki: —Ja iresama bonanti betanbi, ja Israel itan Judakan sontárobora jakonma peotainshoko ikanai; jaskáribi riki, nokon joni koshi Joab, itan min joni koshibo, jabora jemanbires oxakanai, jaskara ikanainbiki ¿Ea iti iki, pii, xeai itan nokon awin betan oxai nokon xobon

jikii? ¿Mia jati kopíra en jaskara jawéki atima iki! —akin.

¹²Ikaxbira Davidkan yoia iki: —Ramabichopari banéwe, jatianra bakish en mia raanti iki —akin. Jatianra bakish kanox Jerusalénhainbipari Urías baneta iki.

¹³Jatianra Davidkan, jawekiakinnoxon kenaxon, paenhaa iki. Jatian moa yamé iketianra jawen xobonko kayamai, ja apo koirannai sontárobo betan oxai Urías kaa iki.

¹⁴Wetsa nete xabata yamékirira, Davidkan Joabki kirika wishaa iki, jatianra Urías betan bomaa iki.

¹⁵Ja kirika meranra yoia iki: “Ja reteananti kikinbires onsá ikain, Urías rekenmati, jaskáxon jabicho jain potakanti, abákanon jainoa retekin ixon”, akin.

¹⁶Jaskáxonra Joabkan sontárabaoan, jato akin ja jema katexon, jan onanna jain koshi shinanya sontárobo ikain Urías imaa iki,

¹⁷jatianra ja jema koiranaibo pikotax Joabkan sontárobo betan reteanankin, jaweti Davidkan joni koshibo retékana iki, jato betanra Urías mawata iki.

¹⁸Joabkanra jaskáshamani reteanankana joi David bomaa iki,

¹⁹jatianra ja joi boai joni neskara yoiti yoia iki: “Ja reteanankana jatíbi senenhakin apo min yoiara,

²⁰jawekeska ikaxa sináxon mia apon yokáti iki: ‘¿Jawekiki jato akí jema ochómayora mato kaa iki? ¿Jaskara ixonki ja chikéainxonbi jabaon matoki jawékibo potai maton onanyamaa iki?

²¹¿Jaskáribixonki Tebessainxon westíora ainbaon Abimelec reteyamaa iki, Jerobaalnin bake, chiké bochikixonbi reneti makan jaki tarana kaxonki bitaxshamaa iki? ¿Jawekiki chiké ochómaira mato kaa iki?’ akin. Jatianra min yoiti iki: ‘Min joni koshi Urías hititaribira moa mawáke’ ”, akin.

²²Jaskáara ja joi boai joni moa kaa iki, jatianra nokóxon jatíbi Joabkan yoiti

yoiabo David yoia iki. Jatianra David kikinbiresi Joabki sinata iki, jaskáxonra ja joi boa joni yoia iki: —¿Jaweakiki jato akí ja jema ochómaira bokana iki? ¿Jabaonki onanyamaa iki, chiké bochikixon jaton jawékibo jabaon jatoki potati, jaskáribixonki Tebessainxon Abimelec, ja Jerobaalnin bake, westíora ainbaon chiké bochikixon reneti makan jaki potaxon reteyamaa iki? ¿Jaweakiki chiké ochómaira bokana iki? —akin.

²³ Jatianra ja joi beatonin yoia iki: —Ja nobé reteananni jokona sontárobaonra jema xabáinxon noareskanai iká iki, ixonbira jema xepotian kaman non jato chitimaa iki.

²⁴ Jaskáxonra tsakamisbaon chiké bochikixon min sontaroboki jaton pia potaxon jato tsakakana iki, jatianra jawetii min joni koshibo mawata iki, jato betanra Urías hititaribi moa retekana iki —akin.

²⁵ Jatianra Davidkan ja joi bea joni yoia iki: —Joab yoiwe, ja shinanyorayamanon, reteananti jawékira jaskábi iki. Ikaxbi yoiwe kikinni koshixon ja jema keyokin ras akai kaman jato anon. Jatian minribi koshi shinan menitanwe —akin.

²⁶ Jatianra Uríasnin awin jawen bene mawata ninkatax, jaon onisi meketa iki;

²⁷ jawen onís winota pekáora, ja bexonti Davidkan jato yoia iki, jatianra jain apo iká xobonkoxon, moa jawen awin itiakín bia iki, jaskáxonra westíora benbo bakeaxona iki. Ikaxbira Davidkan jaskara aká, Ibon keenma iká iki.

Natánman David notsina

12¹ Ibonra David yoiti profeta Natán raana iki. Moa já bebon ixonra, yoia iki: —Westíora jemanra rabé joni jaa iki. Westíora icha jawekia, jatian wetsa jawékioma.

² Ja jawékia jonira iká iki icha carneroya, itan icha wakaya,

³ ikaxbi ja jawékioma jonira maroxon bia westíora carneroyashoko iká iki.

Jara janbi koirana iki, jatianra ja carneroshoko já betanbi itan jawen bakebaon ikinna ania iki; jawen piái pitiribira piá iki, jan xeai vasonribira xeaa iki, jainoax jawen xochinko rakataxbo oxaa iki. ¡Ja jonira jawen bake ainbaon ikai keskati jaon keena iki!

⁴ Wetsa netenra, ochó niai joni ja jawékia joniiba nokota iki; ja joninra jawen carnero itan jawen waka westíorabi ja merata joni pimati pitiaxonkashamaa iki, jawena ayamakinra jawebioma joni jawen carneroshoko bichinna iki, jaskáaxonra ja nokota joni pimati pitiaxona iki —akin.

⁵ Ja jonikira David kikinbiresi sinata iki, jatianra Natán yoia iki: —¡Diossen janenkora en mia yoiai jaskara aká jonira moa mawáti iki!

⁶ ¡Jainxonra westíora carneroshokotonin kopítii, choskoakin kopíati iki, jawekeskáaxonbi noibayamakin jaskaa kopí! —akin

⁷ Jatian Natánman yoia iki: —¡Ja jonira miabi iki! Jaskara iketian Israelnin Ibo Diossen onantiakin yoiara neskara iki: ‘Israelbaon apo itira en mia katota iki, jaskáaxonra Saúlín reteti ikenbi en mia amayamaa iki;

⁸ jain apo iti xobora en mia menia iki, jainxonra ja min ibon ainbobo en mia menia iki, jaskáaribanonbira Israel betan Judakan apo en mia imaa iki. Ja min oinna ichama iketianra, bebonbires en mia meniti iká iki.

⁹ ¿Jawekopíki ea min Dios ikenbi, nokon joiki shirokin ja en atima yoia, nokon keenma min aká iki? Ikon riki amonitabomara iká iki, jan Urías reteabo, minra retea iki, jawen awin binoxon.

¹⁰ En yoiabi yoitimaxon, Urías hitita jonin awin, min awin iti, min bia iketianra, min bakebo jawetianbi jakonmanani reteanani jenékantima iki.

¹¹ Ea, Ibo ixonra onantiakin en yoiai: En amaara min kikin rarebobaonbi mia jakonmaati iki, jatianra mí bebonmeabi

min awinbo westíora min rarebo en meniti iki, janra netenbi jonémabi jato yoranti iki.

¹² Min joné aká iketianra, jatíbi Israelbo bebonxon netenbi jonémabi en amaa ati iki' —akin.

¹³ Natán bebonmeaxa David keshaa iki: —Ibokira ea ochake —iki. Jatianra Natánman yoia iki: —Ibonra min ocha kopí mia masá tenemayamai, jaskara ikaxa mia mawáyamai.

¹⁴ Ikaxbi ja Ibo, min kikinbiresakin jakonma aká kopíra, ja min pikóbena bake, Betsabé betan aká mawáti jake —akin.

¹⁵ Jatianra Natán moa jawen xobonko kaketian, ja Davidkan Uríasnin awin betan aká bake, Ibon kikinbiresakin isinmaa iki.

¹⁶ Jatianra Davidkan ja bake kopi, kikinbiresakin Dios yokata iki, itan ayunana iki, jainoaxa mainbi rakatax yamé iishinna iki.

¹⁷ Jatianra ja apon xobonko iká jan shinankiinai jonibaon, mainbi rakáketian wenímakaskin teakana iki, ikaxbira já wenícashamaa iki, jainxonribira jato betan piamaa iki.

¹⁸ Kanchis nete winota pekáora moa bake mawata iki, jatianra Davidkan joni koshibo ja yoítinin raketa iki. Shinankanara iká iki: “Ja bake mawatamatian non yoiabira noa ninkáxon-yamaa iki, ¿Jawekeskaxonki rama ja bakera moa mawáke akin non yoiti iki? ¿Jakonmabires jawékira ati iki!” iki ikábo.

¹⁹ Ikaxbira jawen joni koshibo jatonbiribi yoyo ikanaitian, moara bake mawáke ixon Davidkan onanna iki; jaskákinra jato yokata iki: —¿Moaki bake mawata? —akin. Jatian jabaon yoia iki: —Moara mawáke —akin.

²⁰ Jatianra David, mainmeax weni-taan nashionax inintinin iká iki, jainxonra wetsa chopá sawea iki, jaskatax Ibo rabiti carpa xobonko Ibo rabii jikía iki. Jaskáa pekáora jawen xobon kaa

iki, jatianra jato piti yokáxon moa piá iki.

²¹ Jatianra jawen joni koshibaon yokata iki: —¿Jawe akíki mia iitai? Ja bake mawatamatianra min ayunana iki, itan mia winia iki, jatian ja bake moa mawáketianki, ¿Min weníxon pia! —akin.

²² Jatian Davidkan yoia iki: —Ja bake mawatama iketianra en piti tenea iki, Ibonra ea noibaxon mawámamayakin jamabirati iki ikaxa ea winia iki.

²³ Ikaxbi rama moa mawáketianki ¿Jawekopí en ayunanti iki, jakiribi jamati atipanyamaxonbi? ¿Jabé ikira ea kanoxiki, ikaxbira já moa ebetan ikí jowetsayamai! —akin.

Salomón pikota

²⁴ Jaskata pekáora David, jawen awin Betsabé onisai tantimai kaa iki. Ja oinni kaxon yoranara, benbo bake pikota iki, jara Salamón akin, Davidkan janea iki. Ja bakera Ibon noia iki,

²⁵ jaskáaxonra *profeta Natán meranxon David onanmaa iki. Jatianra Ibon yoia senenhaxonkin, ja bake Jedidías akin janei Natán kaa iki. Ja iki, Ibon noia iki iká.

14 ²¹ Nato neskara iká kopíra, apon sontárobaon koshi Joab kenaxon neskáakin yoia iki: —Ramabira nato ainbaon atikoma jawéki en akinnai. Jaskara iken, ja nokon bake Absalón jakiribi jonon ixon ointanwe —akin.

²² Jatianra Joab ja apo kikin iketian, mainbi bekepinon kaman já bebon beota iki, jainxonra neskáa iki: —Ichabires irake, ja en mia yokata, ea min ninkáxona kopí —akin.

²³ Japekáora Joab Gesurhain kaa iki, Absalón Jerusalénhain beira kaa iki,

²⁴ ikaxbi apon yoia iki; ea oinyamai min xobon katanwe. Jatianra Absalón moa apo oinyamai jawen xobonko kaa iki.

²⁵ Jatíbiain Israel mainra, westíora jonibi Absalón keská metsá itan jan

keenkanai joni yamaa iki, jara jawen taenkoni axbi peokotax jawen mapo kaman jakon yoraya iká iki.

²⁶ Baritia keyotaiti bira, boo nenkeirax maxkorokatitai, jakonshamankin toponara ja boo xatea rabé kilo winoa ikátiai.

²⁷ Ja Absalónra kimisha benbo bakeya itan westfóra ainbo bakeya iká iki. Ja bake ainbaon janera iká iki Tamar, jara iká iki kikinbires metsá.

²⁸ Absalónra rabé baritia Jerusalénhain jaa iki, jatio basi jain ixonbira jawetianbi apo oinyamaa iki.

²⁹ Westfóra netera Absalónman Joab yoia iki, jawen toan apo ointanon ixon, ikaxbi Joab keenyamaa iki. Japekáora jawen rabé itin Joab, Absalónman yoiribia iki, ikaxbira katín keenyamaria iki.

³⁰ Jatianra Absalónman jawen yonotibo yoia iki: —Joabkan cebada waira nokon wai patax iki, kamentankanwe ja menoi —akin. Jaskáakin yoia boxonra, ja ati yoia keskáakin senenhakana iki.

³¹ Jatianra Joab, Absalón betan yoyo iki kaax neskata iki: —¿Jaweati ja nokon wai min yonotibo menomaarin? —iki.

³² Jatian Absalónman yoia iki: —Eara keena iki, apo oinni kaxon nato joi min yoitinin: ¿Jaweatiki min ea Gesurhainoa jomaa iki, ea ointinin keenyamakinbi? ¡Ea jainbi banetakayara jakon ikeana iki! Jaskara iken en mia yokatai riki, ea apo oinni kati, en jakonma jawéki aká iketian, abánon ea retekin —akin ati.

³³ Jatianra Joabkan apo oinni kaxon, ja Absalónman yoia joibo keshana iki. Jainxonra Davidkan, Absalón kenati jato raana iki. Jatian moa nokotaxa Absalón mainbi bekepinon kaman beota iki, ikaxbira Davidkan wenintaan bexeta iki.

Absalón Judáin apo ikasa

15 ¹ Moa jawetio basi pekáora, Davidkan bake Absalónman jan niti itan janmeax reteananti kabáyonin

niniai carreta bia iki, itan já koiranai itira pichika chonka joni tsinkia iki.

² Yamékirishoko wenitaxa, ja jemanko jikitiai bai kexá yakákatitai, jatianra jatíbi jain nokotaibo, atikeskabiakin joi benxoanon ikax, ja join ianananax apoiba joaibo, jawerato jemameaxki joai ixon jato yokákatitai. Eara Israel joni iki akin ja jonin akára,

³ Absalónman yoikatitai: “Ikoni riki ja min yokatara jaskara ati keskábi iki, itan jaskarakon iki, ikaxbira jan mia akinti apon imaa tsoabi yamake”, akin.

⁴ Jainxonribi jato yoikatitai: “¡Ea nato mainmea jato joi benxoai joni koshi ixonra, ja join ikábo eki bekanketian esekan yoiai keskáakin atikeskabiakin en joi benxoaxonkeanke!” akin.

⁵ Jainxoribira, já bebon chirankookin pataxkanketian, Absalónman jato meken menikatitai, itan ikóxonbo jato betsó akatiai.

⁶ Jatíbi israelitabo jakonhakin jato joi benxoaxonon ixon, apo benai boabora jato jaskáakatitai, jaskáaxonra israelitabo jaonbichoshaman keenkanon ixon jato biboa iki.

⁷ Ja chosko baritia senenketianra, Absalónman ja apo yoia iki: —Enra mia yokatai, ea Hebrónhain kaaitian ea min bake raanon ixon, ja moabi Ibo axonti yoia ixon, senenhai kakasi riki ea.

⁸ Nato min yonoti Siriain iká Gesurhain, janontianra, en Ibo yoia iki, ea jakiribi Jerusalénhain banémaketian, en já rabikin jakon jawéki meniti —akin.

⁹ Jatianra apon yoia iki: —Jakonnax katanwe —akin. Jatianra Absalón Hebrónhain kaa iki.

¹⁰ Ja kaai pikotamapari ixonra, jaweti ja joi boai jonibo, jatíbi Israel jonibo yoiti jato raana iki, jawetianki trompeta xoon ikai ninkákanai, Absalónra Hebrónhainoa apo ike iki saf ikanti.

¹¹ Jainxonribira Jerusalénhainoa rabé pacha joni jato kenaa, jabora jakonshaman shinanya jabé bokana iki,

ixonbira jaskara jawéki akí kaai onanyamakana iki.

¹² Jaskaribiakinra Absalónman, ja David jan shinankiinai Gilo jemanko jaa joni Ahitofel kenamaa iki, yoina retexon Dios menoxonaitian akini jonon ixon. Jaskatira ja apoki jakonma shinanaibo bebon koshikaresa iki, jatianra Absalón chibanaibo kaikaresa iki.

Jerusalénhainoax David jabata

¹³ Westíora jan joi boai jonira David yoií kaa iki, israelitabora Absalón akini ikanai ixon.

¹⁴ Jatianra Jerusalénhain jabé iká jatíbi joni koshibo Davidkan jato yoia iki: —¡Ramabi jabánon akanwe, iamakenbira Absalónman nokoa noa kenekaatima iki! ¡Bokanwe, ishtonkanwe, nokoxonra noa kipun jakonma anake, nato jemameara espadanin jatíbi noa reteti iki! —akin.

¹⁵ Jatianra apo yoikana iki: —Noara min yoia mia axontires iki —akin.

¹⁶ Jaskataxa jatíbi jawen xobonko ikaboyabi apo pikota iki, chonka jawen awinkomara, jainbi apon xobo koiranti jato potabainna iki.

¹⁷ Jatianra apo jatíbi jabé boaibo betan pikotax boax, ja jema senenain iká xobonkoniox, bonox jakonshamani benxokakana iki.

¹⁸ Jatíbi jawen joni koshibo, já pataxbi bokanaitianra, jatíbi ja apo koirannai cereteobo betan peleteobo, itan ja Gathainxon chibani bea sokota pacha geteobo, apo bebon joyotax bokana iki.

¹⁹ Jatianbira apon Gathainoax Itai, yoia iki: —¿Jaweakiki miaribi nobetan jóá? Jakonra iti iki mia jakiribi kaa, ja bená apo betan itanwe, miara min mainmea wetsanko bekana iki.

²⁰ Bakishbira mia nokoibake, ¿Jaweatiki rama ebé kawé akin en mia ati iki? Enbira jain kaai onanyamake, mia nobébi mawánaketian, jakiribi mia kaara jakon iti iki, min kaibobo jato botanwe. ¡Ibo jatíbitian mibé ixon, mia jakonhabanon! —akin.

²¹ Jatianra Itainin apo yoia iki: —Ibon janenko, itan min janenkora en ikon yoiai, mia jawerano inonbi, mawátimain iamax mawátian inonbira, ja min yonoti jain iti iki —akin.

²² Jatianra Davidkan yoia iki: —Nobé jowé —akin. Jaskataxa Itai David betan kaa iki, jatíbi jawen jonibo, itan jabé boai jonibo betanbi.

²³ Jatíbi jonibora ikonbiresi jaton apo kopi winikana iki. Cedrón weanra jationbi shitakana iki; jato pekáora apo David kaa iki, jatianra jatíbi jonibo já kaai bebon, tsoa jonibi jain jaama mananhori bai kaatonin bokana iki.

²⁴ Jatianra ja senenhabekonti joi jain iká ani bonanti boai jatíbi israelitabo betan, Sadoc-ribi kaa iki, jatíbi jonibo ja jemameax pikókanai kamanra, ja ani bonanti sacerdote Abiatar patax akana iki.

²⁵ Ikaxbira apon Sadoc yoia iki: —Ja Diossen esé jain iká ani bonanti, jakiribi ja jeman botanwe, Diossen oinna ea jakon iketianra, ea jakiribi jain kamati iki, jatianra ja ani bonanti, itan jain akanaribi en ointi iki.

²⁶ Ikaxbi ea neno ikenbi, jawen keenma iketian ea yoiara jakon iti iki; itan jan oinna ea jawekeska akáki jakon iti iki, abánon ea jaskáakin —akin.

²⁷ Jatianra sacerdote Sadoc apon yoiribia iki: —Mia, itan ja min bake Ahimaas jainoax Abiatar, jawen bake Jonatán, jabo betan jakonshamanres Jerusalén jeman katanwe.

²⁸ Tsoa jonibi jain jayamainko iká paro benes shitabaintianra, ea banéti iki, maton joi eki raana nokotai kaman —akin.

²⁹ Ja Sadoc itan Abiatarninra, ja Diossen esé jain iká ani bonanti jakiribi Jerusalénhain boá iki, jaskataxa jain banékana iki.

³⁰ Jatianra David olivos manan mapeti, onisai onanti inon ikax, sandaliaoma itan chopan mapotax wini wini kaini kaa iki. Jainoax jatíbi jonibo jabé

mapeti boaibora chopan mapotax wini winibainiribi bokana iki.

³¹ Jatian ja Ahitofelribira, jakonma shinanai kopí Absalón betan rabéke, akin David yoikanara, ja Ahitofelnin ati shinanna keská iamanon ixon, Ibo Dios yokákin Davikan orana iki.

³² Jainoaxa David, jainxon Dios rabiti manan maxkaten nokotax, Husai arquita joni betan nokoanana iki, jara chopa waxábires itan mapo maibires iká iki.

³³ Jatianra Davidkan yoia iki: —Mia ebé kaabira, nokona mia tee iti iki;

³⁴ ikaxbi Jerusalénhain jakiribi kaxonra, Absalón neskáakin min yoiti iki: ‘Ea min yonotira, min papan yonoti ikátiai keskáribi min yonoti iti iki’ akin, jaskáxonra min ea akinti iki, jatianra ja Ahitofelnin ati shinanna jawéki min ras ati iki,

³⁵ jaskataxa sacerdote Sadoc itan Abiatar betan mia rabéti iki. Jaskara ixon jatíbi jain apo iká xobonkonixax ikanai min ninkatabo min jato yoiti iki.

³⁶ Jatón bakebo Ahimaas itan Jonatánribira jain iki, jaskara ixonra jabo meranxon, jatíbi jaskara jain wino-taibo min ea yoiti iki —akin.

³⁷ Ja David betan raenanai Husai, Jerusalénhain nokotaitianra, bená apo Absalónribi jikitoshita iki.

Siba betan David yoio ika

16¹ Manan maxka winobaini shoko orichaa kaxa, Mefibosetnin yonoti Siba betan David nokoanana iki. Ja iká iki rabé pacha pan, jainoax westiora pacha uva bimi chorisha aká bata pan, itan pacha yobín bimi joshin-shaman, jainoax westíora bichi chomo uva xeati, ja rabé burron jakonshaman-hakin axon boi.

² Jatianra apon yokata iki: —¿Jaweatiki nato min beai? —akin. Jatianra Sibán yoia iki: —Ja burrobora apon awin jawen bakeboya jan peyakax kati iki; ja pan betan yobinra sontárabao

jawékiati iki, uva xeatira tsoabi jain jaama mananman kaai paxkinabaon xeati iki —akin.

³ Jainxonra apon yokáribia iki: —¿Min ibo Saúlnin babaki jawerano iki? —akin. Jatianra Sibán yoia iki: —Jerusalénhainra baneke. Jawen papashoko ikátiai keskáribiakin, israelitabaon apo rama imakanti shinanni —akin.

Simeikan David jakonma winonon ixon shinanxona

⁴ Jatianra apon yoia iki: —Jakon riki, jatíbi Mifibosetkana ikátiaibora, rama moa mina iki —akin. Jatianra Sibán yoia iki: —¿Jatíbitian min ea akin-painon riki! —akin.

⁵ Ja apo David Bahurimhain noko-ketianra, westíora joni Saúlnin rarebo jaiba joá iki. Jara iká iki Guerákan bake, jawen jane Simeí, janra jakon-makinbo jaki yoyo iananbi,

⁶ David itan jawen joni koshibo jato makanman tsakaa iki; jonibaon itan já koiranaibaon apo katea ikenbi,

⁷ Já jakonmakin yoiira Simeí neskata iki: —¿Nenoax katanwe, jakonma retemis!

⁸ ¿Saúlnin toan apo inoxon, jawen rarebo jatíbi min retea kopí, Ibon mia masá tenema riki! ¿Ramara min bake Absalón Ibon apo imake, minbi jakonma aká kopíra mia neno iki, miara wetsa jawékima iki, miara retemis iki! —iki.

⁹ Jatianra Sarvianin bake, Abisainin apo yoia iki: —¿Jaweatiki nato ochiti mawakan mia jakonmakin yoiti iki? ¿Ramabira en textea! —akin.

¹⁰ Ikaxbi apon jato yoia iki: —Sarvianin bakebó, jain jikiamakanwe, natora maton jawékima iki. Jan ea jakonmakin yoiti Ibon yoiara ibirai. Jaskara iketianki, ¿Jaweatiki min jaskara akai akin tson ati iki? —akin.

¹¹ Jainxonra apon, Abisai jawen koshi-boyabi jato yoia iki: —Ja nokon noi

bakenbi ea retekasaitianra, ¡Ja westíora Benjamín joninkaya ea abiresti iki! ¡Oinreskanwe ea abánon jakonmakin yoikin, Ibonbi ea ati yoiara ibirai!

¹² Jawekeska ixonra en rama masá teneai oinxon, Ibonbira, bebonbires jakonma raantitianbi, jakon jawékibira ea raanxonti iki —akin.

¹³ Jatianra David jawen joniboya moa kaa iki, Simeira manan tetani, David kaai benkex kaa iki, jakonmaakin yoiboi kakinra makanman tsakaanambi, mai potoboribi bochiki potaa iki.

¹⁴ Ja apo itan jabé boai jonibo Jordán paronko nokotara, kikinni paxkinabo ikana iki, jatianra jain tantikana iki.

Absalón Jerusalénhain jikia

¹⁵ Jaskákanai kamanra, Absalón, Ahitofel, itan jatíbi israelitabo Jerusalénhain jikikana iki.

¹⁶ Jatianra David jabé raennanai Husai arquita joni, Absalón, bechii kaax, saf ika iki: —¡Apo jabanon, apo jabanon! —iki.

¹⁷ Jatianra Absalónman yokata iki: —¿Mia neskataiki ja mibé raennanai David betan mia rabeta ikon iki? ¿Jawekopíki ja mia David betan kayamaa iki? —akin.

¹⁸ Jatianra Husaikan aká iki: —Eara kati atipanyamake. Jaweratoki Ibo Diossen, itan jatíbi israelita jonibaon katota iki, já betanra ea banéti iki.

¹⁹ Jainoaxibira, wetsa en teexonti iketian, ibanon ja ea jabé raennaiton bake. Jaskara iketianra min papa axonkatitai keskáribiakin en mia teexonti iki —akin.

²⁰ Japekáora Absalónman Ahitofel yokata iki: —¿Jawe non atiki maton noa esei? —akin.

²¹ Jatianra Ahitofelkan Absalón yoia iki: —Min papan jain apo iká xobo koiranti potaa jawen awinkomabo yoranwe. Jatianra jatíbi Israel jonibaon min papa miki ramitai onankanti iki, jainoaxa jatíbi miibetan ikábaon

bebonbires koshi shinankanti iki —akin.

²² Jatianra xobo pekatén Absalón carpa peotaxonkana iki, jainxonra jawen papan awinkomabo Absalónman jato yorana iki, jato akaitianra jatíbi israelitabaon oinna iki;

²³ Jaskara inontianra, Ahitofelnin jato esea, Diossenbi jato yoiai keská iká iki. Jaskáakinra ja David betan Absalónman, ja Ahitofelki shinanna iki.

Ahitofelnin ati shinanna

Husainin ramia

17¹ Jaskata pekáora Ahitofelnin Absalón yoia iki: —Chonka rabé waranka min joni ea katomawe, nato yamébira en David jakonmanoxon chibani kaai.

² Jatian David paxkinax paxnaa iketian, jaki nokóxon en kikinhakín rakéara, jatíbi jabé iká jonibo jabáti iki. Jatianra wetsabo ayamakinbi apobichores en reteti iki,

³ Jaskáa pekáora jatíbi jonibo miibetan en raenanmati iki, benoa bená ainbo jawen bene betan raenanai keskáakin. Westíora joni retetira min benai, jatíbi jonibo moa reteananyamai jakonshaman ikanon ixon —akin.

⁴ Jatian ja Absalónman, itan jatíbi Israel joni koshibaon oinnara ja shinan jakon iká iki.

⁵ Ikaxbi Absalónmanra, Husai arquita joni, kenakanon ixon jato yoia iki, jawen shinanbiribi jato yoiai ninkánoxon.

⁶ Ja Absalónhiba, Husai nokóketianra, neskáakin yoia iki: —Ahitofelnin ati shinanara neskara iki. ¿Nonki ati iki iamax nonki atima iki? Min shinan noa yoie —akin.

⁷ Jatianra Husainin yoia iki: —Rama Ahitofelnin ati shinanara jaskara atima iki.

⁸ Minra kikinhakín onanke min papara jawen jonibo betanbi kikinbires koshi shinanya iki, jatian ramara

kikinni sinata ikanai, oso awin siná jawen bake bichinkana keská. Jaskábichopanara min papa reteanani axea joni iki, jaskara ikaxa jawen jonibo betan nato yamé winóyamai.

⁹Ramabira manan kini meran joneta iti iki, jain iamax wetsanko jonetara iti atipanke. Jainoaxa, ja reken reteanantianoax jawetires min joni mawákenbi, ja joi ninkatatianbi, moara min jonibo keyokanke ixon shinanaibo maxkáyamae,

¹⁰Jainoaxa ja kikinbires koshi shinanya itan león siná keska ikaxbi, Davidki raketi jaton shinan kikinbiresi namankanti iki; jatíbi Israel jonibaonra onanke ja min papa betanbi ja chibanaibo kikinbires koshi shinanya jonibo.

¹¹Jaskara iken rama en mia esesai riki, Danhinxon peoxon Beerseba jema kaman iká jonibo, jato tsinkiti jatíbi israelita sontárobo, jabora kikinbires icha ikax aniparo kexakea mashi pototi iki, jaskara ikenra miinbi reteanantiain jato boti iki.

¹²Jatianra jawerano inonbi min papa nokoax, noa jabé reteananti iki. Nibí main manai keskatira noa jaki manti iki, jatianra David jawen jonibo betanbi moa jatima iki.

¹³Jawerano inonbi wetsa jeman joné-kenbira, noa jatíbi israelitabaon, risbí boxon, ja jema makanyabi mawexon non potati iki, jatianra westíora makánbi jain banétima iki —akin.

¹⁴Jatianra ja Absalón itan jatíbi israelitabaon, Husainin shinanna keskáribiakin shinankana iki, Ahitofelna keskáma bebonbires jakon iketian. (Jatianra Ibon jaskara ati moa shinanna ixon, Ahitofelnin ati jakon shinanna ikenbi amayamaa iki, jaskatax Absalón jakonmabires jawéki winóti kopí.)

¹⁵Jaskata pekáo apo jain iká xobonkoni ax pikóxonra, Husainin ja sacerdotobo, Sadoc betan Abiatar, ja Ahitofelnin Absalón itan Israel joni koshibo jaskáakin esea jato yoia iki,

jainxonra janbi jato jaskáakin esearibi jato yoia iki,

¹⁶Jatianra ishtonbires David keshanti jato yoia iki, jain ikanainko ja tsoa jonibi jain jaama mai teshanpain moa yamé winóyamai, Jordán paro keiba boi ishton shitákanon ixon, já itan jawen jonibo, Absalónman jawen sontárobonyaxon jato retekanaketian.

¹⁷Jonatán betan Ahimaassa Enroguel jeman ikana iki, Husainin yoia joi ninkákasi, ikaxbira rakékin tsoabi ja jeman jikikin oinmakashamakana iki. Ikaxbira westíora ainbo yonokaitaibakea joi ninkákana iki, jatianbira apo David keshani bokana iki.

¹⁸Ikaxbira westíora benbo baken jato oinna iki, jatianra Absalón yoi kaa iki. Jatianbira ishtonbires Jonatán betan Ahimaas, jato patax iká joni Bahurimhainoatonin xobonko joneti kaa iki. Jatian kaax nokóketianra jawen jeman iká pozo meran jato jonea iki.

¹⁹Jatianra ja jonin awinin, ja pozo tapan mapoxon, jaki trigo xemé tsamana iki. Jaskáaketianra tsonbi onanyamaa iki.

²⁰Jatianra Absalónman jonibo jain nokoxon ja ainbo yokákana iki: —¿Ahimaas betan Jonatánki jawerano iki? —akin. Jatianra ainbaon jato yoia iki: —Parohori boira neno winókanke —akin. Jatianra Absalónman jonibo jato benai boxonbi moa nokoyamaax, Jerusalénhain boríbakana iki.

²¹Jatian moa bokana pekáoara, Ahimaas betan Jonatán pozo meranoax pikota iki, jatianra ishto boxon apo David; jatianbi paro shitati yoikana iki, moara Ahitofelnin Absalón yoi ke mia retenon ixon, akin akana iki.

²²Jatianra David itan jatíbi jabé boai jonibo ishton wenixon Jordán paro shitakana iki. Ja nete xabataitianra jatíxonbi moa paro shitakana iká iki.

²³Jatian ja shinanna keská iamaketian, Ahitofel ja pikóni jeman jawen burron peyakataan jawen xobónko

kaa iki. Jatianra jawen xobon iká jawen rarebobo, jaskara jawéki atibo jato yoitaanan, moa tenexetax janbix mawata iki. Jaskataxa jawen papa ikainribi miinmeeta iki.

David Mahanaimhain iká

²⁴Jatian ja Absalón, jatfbi israelita sontárobonyaxon Jordán paro shitai ikanaitianra, Davidbiribi Mahanaimhain moa nokota iki.

²⁵Jainxonra Absalónman Joabnin toan, Davidkan piá bake, Amasá, sontárobaon koshi jikima iki. Ja Amasára ismaelita joni Itránin bake iká iki, jara Joabnin tita Abigail betan jaa iká iki. Abigailra Sarvianin wetsa Nahasnin bake ainbo iká iki.

²⁶Jatianra boax Absalón israelita sontárobo betan Galaad main tsamakana iki,

²⁷Jatian David Mahanaimhain nokóketianra, ja bechii pikotabo iká iki, Nahasnin bake Solí, jainoax Amielnin bake Makir, itan Barzilai. Solíra amonitabaon main iká Rabá jemamea iká iki; Makira Lodebar jemamea iká iki, Barzilaira Galaad main iká Rogelím jemamea iká iki.

²⁸Nato kimisha joninra menia iki, David itan jawen jonibo, oxai rakótibo, chomobo, mapó kentibo. Jainxonribi trigobo, cebadabo, harinabo, bimi tobanbo, habasbo, lentejabo,

²⁹mishkin, leche seró, jainoax waka xoma jene aká queso, jainoax carnero xoma jene akáboribi, David itan ja chibanai jonibaon pinón ixon; jabaonra tsoa jonibi jain jaama mananmameax beaxa, moa jabo paxkinkana ikax, pikaskanti iki itan xeakaskanti iki ixon moa shinankana iká iki.

Absalón mawata

18¹Davidkanra jawen sontárobo jatíbiki ikanai ixon jato kenapakea iki, jaskáxonra jato tsamabo imakin waranka sontárobo westíora

tsamá aká iki, jainoara chonka tsamá pachabo aká iki, jainxonra jaton koshi itibo janepakea iki.

²Jaskáa pekáora ja sontárobo kimisha tsamá aká iki. Ja reken tsamára Joabnin ikinaibo iká iki, ja rabé itin tsamára Joabnin wetsa Abisainin ikinaibo iká iki, ja kimisha itin iká tsamára, Gat jemamea Itainin ikinaibo iká iki. Jainxonra Davidkan jatfbi jawen sontárobo yoia iki: —Eara mato betan reteanantiain kaai —akin.

³Jatianra wetsa sontáronin yoia iki: —Miara nobé katima iki. Nato jemanbi banéxon, noa jan akintibores min noa raanxonara jakon iti iki. Noa jabáma-kanti, itan naponbekon senen jatí icharibi noa retékantira ja non rawíbaona jawemabi iki. Miakayara ja noa chonka waranka sontárobo winoa bebonbires kopí iki —akin akana iki.

⁴Jatianra apon jato aká iki: —Ja maton yoia jaskara jakon iti iketian ea jaskara ibanon —akin. Jaskataanra jema xepotiain kaax, wetsaori chankata iki, jainxonra waranka tsamábo, itan jainoa pacha tsamá sontáro, boai jato oinna iki.

⁵Jainxonribira, apon, Joab, Abisai jainoax Itai, jabo raankin yoia iki: Ea noia ixonra, ja nokon bake Absalón maton jaweyamakin jakonharesti iki, jaskáakin ati jaton koshiyo yoiaitianra jatíxonbi sontárobaon ninkata iki.

⁶Jaskataxa Davidkan sontárobo moa Israel sontárobo betan reteanani Efraín niain bokana iki,

⁷Ja David betan ikábaonra, Israel jonibo jatoareskin icha jato retékana iki, ja netera rabé chonka waranka israelita sontarobo mawata iki.

⁸Jatianra ja main jatíbi niain reteanani janbiskana iki, ja netera espadanin aká bebonbires, israelita sontárobo nii manish meranoax mawákana iki.

⁹Jatian Absalónra mulan peyakaax kaaibi, shinannamainbi ja Davidkan sontárobo betan bechianana iki.

Jatianra ja mula, ani jiwi encina naman jikia iki, jaskáketianra ja Absalón jawen maponbi teostamekaini jiwi ponyain panitina iki, ikaxbira mula ishtoi karesa iki.

¹⁰ Jatianra jan oinna sontáronin kaxon Joab keshana iki: —Absalónra encina jiwín panitina en oinke —akin.

¹¹ Jatianra Joabnin yoia iki: —Jaskáakin oinxonbiki, ¿Jaweati min jainxonbi reteyamaa? Min jaskáketianra, jakonshaman shinankin en mia chonka plata koriki, itan westíora cintora en mia menikeanke —akin.

¹² Ikaxbira ja sontaronin Joab yoia iki: —Ja ea min chonka waranka plata koriki meniabira, ja apon bakeranon Absalón, en jawebi rami ayamakeanke; nonbira ninkáibake ja mia, Absai itan Itai apon yoiatian, ja bakeranon Absalón, jaweayamakin maton koiranti.

¹³ Ikaxbi en wetsaorixon oinnara, ja retexon enbi nokon jati nete ramiakeana iki, aponra onankeana iki, jara jatíbi jawéki onanai iki. Jainoax miabira eki ramikeana iki, itan minbi ea akinyama-keana iki —akin.

¹⁴ Jatian Joabnin yoiribia iki: —Mibéra ea neno yanka nete winotai —akin. Jaskataanra Joab encina jiwi ikain kaxon, Absalón jiriapari ikenbi kimisha pia bixon, jointiaishaman tsakaa iki.

¹⁵ Jainxonra ja Joab akinnabon, ja Absalón chonka jonin katea iki, jaskáxonra moa kikinbakin retekana iki.

¹⁶ Jainxonra onanti inon ixon Joabkan trompeta xon ati jato yoia iki, jatianra sontárobaon ja Israel sontárobo moa chibankin jenekana iki, jaskáaxonra Joabkan moa reteananti tantimaa iki.

¹⁷ Jatianra jan retea sontárobaon, Absalónman yora bixon, ja nii meran ani xantó ikain potakana iki, já peka-tenra makan kikin keyaakin tsaman- kana iki. Jaskátaanra jatíbi israelita sontárobo, jabati boax jaton carpa xobo meran weikana iki.

¹⁸ Japarinontianra, Absalónman jato westíora makan monumento amaa iki, jaskáaxonra jain jawen jane aká iki. Bakeoma ixon en jaskáketianra, ea joni- baon jatíbitian shinantiki ixon aká. Ja monumentora Apon Teshanpain iki, jaskara ikenra ramakamanbi onankana iki. “Absalónman monumento iki iká”.

Absalón mawata ninkakaata

¹⁹ Jatianra Sadocnin bake Ahimaasnin Joab yoia iki: —Ea ramabi ranwe, ishto kaxon en apo oinbatanon. Ibonra atikeskabiakin moa ake, enra yoikasai, jawen rawíbaon ati ikenbira, moa Ibon xabáake ixon —akin.

²⁰ Ikaxbi Joabkan yoia iki: —Ramara mia jaskara joi boí mia kati yamake. Wetsa netera mia kati atipanke. Rama ikaxbira mia kayamai, Apon bakera mawáke —akin.

²¹ Jatian Joabkan etiope sontáro yoia iki: —Mia kaxon ja min oinna keskábo apo yoitanwe —akin. Jatianra Etiope Joab bebon beota iki, jaskátanra moa ishtoi kaa iki.

²² Jatianra Ahimasnin jakiribi Joab yoia iki: —Ea jawekeska winóresbanon, ea raanreswe, etiope pekáo ea kabatanon —akin. Jainxon Joabkan yoia iki: —¿Jawekopiki mia kakasai, nokon baké, ja joi boá kopí jawe bitima ikenbi? —akin.

²³ Jatianra Ahimaasnin yoia iki: —Ibanon jara jawemabi iki, ea kares- batanon ishtoi —akin. Jatianra Joabkan aká iki: —Ishtoi katanwe —akin. Jaskáara Ahimaas mai teshanpain ishtoi kaxon, ishtonbires ja etiope nokoxon winobaina iki.

²⁴ Jaskákanai kamanra, Davidbiribi, Mahanaim jema xepóti rabé naxaran yakata iká iki. Jainxonra já koirannai sontaronin bochiki kaxon westíora joni ishtoi joai oinna iki.

²⁵ Jatianra koshi join apo yoia iki. Jatianra apo safí ika iki: —Jabicho joai ikaxa jakon joi bei joai iki —iki. Jatian ja joni moa ochómaitianra,

²⁶Já koirannai sontaronin, wetsa joni ishtoi joai oinribia iki, jatianra ja xepóti koirannai joni keshani saf ika iki: —¡Wetsa jonira ishto joribai! —iki. Jatianra apo neskata iki: —Janribira jakon joi betiki —iki.

²⁷Jatianra já koirannai sontaronin yoiribia iki: —Jawen ishtobi oinxon en onannara, ja rekenain joai Sadocnin bake, Ahimaas iki —akin. Jatianra apon yoia iki: —Jara jakon joni iki, jaskara ixonra jakon joi beti iki —akin.

²⁸Jatianra Ahimaasnin moa nokóxon apo eara joke akin aká iki. Jainxonra mainbi bekepinon kaman beoxon yoia iki: —Min Ibo Dios jakon ibanon, jaskara ixonra jan jatíbi ja miki yoitimatabo moa jato keyoke —akin.

²⁹Jainxonra apon yokata iki: —¿Bakeranon Absalónki jakon iki? —akin. Jatianra Ahimasnin yoia iki: —Min yonoti Joabnin raana jokinra, boanki, boanki iki, kikinni saa ikanai en oinke, ixonbira jaweki winotai ixon en onanyamaa ike —akin.

³⁰Jatian apon yoia iki: —Okeshoko kaxonpari ea manawe —akin. Jatianra Ahimaas ja yoia keskata iki.

³¹Jaskatainbira etiope nokóxon yoia iki: —Min jakon joi biwé: Ramara mia, Ibon atikeskabiakin axonke, jatíbi ja miki yoitimatabo amayamakinra moa mia xabáake —akin.

³²Jatianra apon etiope yokata iki: —Ja bakeranon Absalónki, ¿Jakon iki? —akin. Jatianra Etiopenin yoia iki: —Jatíbi ja min rawíbo itan jatíbi miki yoitimakin, mia jakonmanoxon min jakonma benai jonibo; ja bake iká keskati keyópainnonra ikanai —akin.

³³Jatian apo David ikonbiresi onisi, Mahanaim jemanko kaai jikiti xepóti mananho, jawen iká chitéain mapetax winia iki. Ja mapeti kaira neskata iki: “¡Nokon bake, Absalón! ¡Nokon bake Absalón! ¡Eakaya min toan mawápain iká riki! ¡Nokon baké, Absalón, nokon baké, Absalón!” iki.

19¹Jawen bake Absalón mawáketian, apo ikonbiresi onisi yoyo ianan winiaitian onanaxa, jabé iká jonibo Joab yoi bokana iki.

²Jatianra jato reteanankin jatoaresaxbi, ja nete onisi yoyo iananbi winiti iká iki;

³jainoax ja sontárobo jeman weiti reteanantiainoax, jatoareskana rabinax jabatai keskati joneshoko ja jeman jikikana iki.

⁴Jaskákanaitianra apo, jawen bemanan mapoax, kikinbiresi koshin saf ika iki: “¡Nokon bake Absalón! ¡Nokon baké, Absalón, nokon baké!” iki.

⁵Jatianra Joabnin jain apo iká xobonko kaxon, apo yoia iki: —Ramara ja min yonotibo min jato rabinhake, jabo riki mia janon ixon, miayabiakin ja min bake benbobo itan min bake ainbobo, jainoax min awinbo, itan wetsa awinboribi jato akinnabo.

⁶Jaskara ixonra rama min joni koshibo jawemabi keská min jato imake, mia omisaibora min jato noike, jatian ja mia noiabora min jato omisai. Ramara moa en onanke, jaskara ikaxa noa mawati keyókenbi, min bake Absalón jarésketian mia bebonbires raroshaman ikeanke.

⁷Enra mia yoiai, ramabi nenoax pikókaini kaxon min sontárobo jakonhakin yoixon, min jato koshi shinan bimati. Ibon janenkora ja en yoia senenhati iki, min ayamakenra nato yamébi tosa sontárobi mia jan akinti yamati iki. Mia nato jawéki winotara iti iki, ja bakeranontian peokootax, ramakamanbi jatíbi jakonmabo mia winota bebonbires jakonma —akin.

⁸Jatianra apo wenitaanan, Mahanaim jema xepotiaín kaax jabiribi yakata iki. Jatian jain apo yakata ninkatax, jatíbi joni itan sontárobo ja bebon bokana iki.

David jakiribi Jerusalénhain kaa

Ikaxbi jatíbi Israel sontarobora jaton xobonkobo moa jabati bokana iki.

⁹Jatíbi Israel jonibora join iananani, neskákana iki: “Apo Davidkanra non rawí filisteobaon, noa iboa ikenbi noa pikoa iki, noa jaskáakenbira, Absalónman nato mainmea jabamaa iki.

¹⁰Jatianra Absalón, ja non apo inon ixon non imaa, reteanantiainoax moa mawáke. ¿Jawe manakinki, apo David non jakiribi jomayamai?” iki.

¹¹Jatíbi Israel jonibo yoyo ikana joira apo Davidkan xobo kamanbi nokota iki. Jatianra apo Davidkan, sacerdote Sadoc betan Abiatar jato yoiti raana iki: “Judá jonibaon koshiho yoikanwe, jainxon yokakanwe, jaweakiki jakiribi nokon apo jain iká xobonko ea kati yoitinin basikanai;

¹²jato yoikanwe jabaonra ea jakiribi kati chinípari yoiti yamake, noa ja jonibobires ikaxa non wetsabobires iki”, akin.

¹³Jainxonribira apo Davidkan Amasáki joi raana iki: “Miara nokon jimibi iki, enra mia Joabnin toan jatíbi sontárobaon koshi jikimai, jaskákin en mibé senen-hayamakétian, abánon ea Ibon akonbi-reskin masá tenemakin”, akin ati.

¹⁴Jaskáxonra Davidkan Judá jonibo jeen imaa iki, jatianra jatíxonbi westíora shinanbicho axon, apo jawen joni koshiboyabi jakiribi jonon ixon, joi bomakana iki.

¹⁵Jatianra apo David Jerusalénhain jakiribi kaai pikota iki, jatíbi jabé boai jonibo betan kaaxa, Jordán paronko nokota iki. Jatianra ja Judá jonibo, nokotaitian bianan itan ja Jordán paro shitákanaitian jato akinni Gilgalhain bokana iki.

¹⁶Jainoax ja Bahurim jemamea Semei, ja Benjamínman joni, jaribira apo David bii, Judá jonibo betan kaai ishtoa iki.

¹⁷Jainoaxibira waranka Benjamínman jonibo, Semei betan bokana iki. Jatianribira, Saúlning rarebonin yonoti Siba, jawen chonka pichika bakeya itan jawen rabé chonka iboaxon yonotia, jatopari Jordán paronko nokotax,

¹⁸keiba shitákana iki, ja paro benésain apo Davidkan rarebo shitákanaitian, akinti kopí, itan jaskatax jato betan jakon iti kopí. Ja moa Apo Davidkan Jordán paro shitai kaitianra, Simeí já bebon beota iki,

¹⁹jainxonra apo yoia iki: —Mia en jakonma aká kopí eki jakonma shinanyamawe. Mia Jerusalénhainoax pikotaitian en mia jatíbinin jakonmakin akábo ea shinanxonyamawe. Jainoax moa eki sináyamawe,

²⁰enbira onanke en jakonma aká, jaskatira jatíbi Josekan rareboibeakeax, mia bii eapari rekenkiranke —akin.

²¹Jatianra Sarvianin bake Abisainin, yoia iki: —¿Ibon katota ikenbi, apo join jakonmaaxbiki, jawekopí Simeí mawátima iki? —akin.

²²Ikaxbira Davidkan Abisai itan Joab yoia iki: —¿Sarvianin bakebo! Natora maton jawékima iki, ¿Jaweatiki maton ea bechiteai? Rama min onanwe, Israel jonibaon moa onanshamanke ea moa jatón apo, jaskatira rama nete tsoabi mawáyamai —akin.

²³Japekáora apo Davidkan Simeí yoia iki, enra senenhati iki; miara mawáyamai, akin.

²⁴Jainoax ja Saúlning baba, Mefibosethribira ja apo joaitian bii pikota iki. Ja apo David Jerusalénhainoax kaai pikónon netén, itan jakiribi jakonbires isinama itan japariax joai kamanra, Mefibosetnin jawen tae jakonhakin koiranyamaa iki, jawen chopa patsáyamaa iki, itan jawen keniribi ayamaa iki.

²⁵Jatian ja Jerusalénhainoax apo bii Mefiboset pikóketianra, yokata iki: —Mefiboset, ¿Jawekopíki mia ebetan kayamaa iki? —akin.

²⁶Jatianra Mefibosetnin yoia iki: —Niti atipanyamaxonra, en nokon yonoti Siba yoia iki, ea jan peyakax kati burro benxoaxonti, ikaxbira ea jan parana iki.

²⁷Jaskataxa ja ea ikáma joibores yoi, mii bebon kaa iki. Jaskara ikenbira, mia

Diossen westíora ángel keská iki, jakopí min jaweakaki jakon itiki, jaskara ea awé.

²⁸ Jatian jatíbi nokon papan rarebobo, mii bebonxon moa retkantires iká ikenbira, nato min yonoti, min mesanxon pikinnxon, min kenaa iki. Jaskara ixonra en mia jawebi yokáti yamake —akin.

²⁹ Jatianra apon yoia iki: —Noara moa oribo yoyo iti yamake. Enra moa jato yoike, ja Saúlnin mai ikátiaibora minribi, itan Sibákanribi biti iki —akin.

³⁰ Ikaxbira Mefibosetnin yoia iki: —Ibanon Siba jatíbia baneti. Nokonara jakon iki, ja apo jatíbi jakonbires isinama, itan japaria jakiribi jawen xobon joá —akin.

³¹ Jainoaxibira ja Galaadhainoa Barzilai, Roguelimhainoax ipakea iki, Jordán paro apo shitakiini, itan jainxon já raani.

³² Jara iká iki posaka chonka baritiaya ikax moa kikin yosishoko, janra apo David Mahanaimhain inontian, ja maxkatabo menia iki, icha jawékia joni ixon.

³³ Jatianra apon Barzilai yoia iki: —Ebé Jerusalénhain kawé, jainxonra en mia koiranti iki —akin.

³⁴ Ikaxbi Barzilainin yoia iki: —Miibetan ea Jerusalénhain kati ikaxbira, nokon jati nete moa ichátama iki,

³⁵ eara moa posaka chonka baritiaya iki; en piá itan en xeaara moa noema iki, noerin o noemarin ixon yoitira en atipanyamake; jainxon jonibo bewai itan ainbobo bewaira en ninkati atipanyamake. ¿Jaweatiki, min ea koiranon ixon en mia tee meniti iki?

³⁶ Jordán paro shitatiain kamánres mia chibani ea joá riki, min koiranon ikaxa, ja apo ikax mia jain iká xobonko ea kayamai.

³⁷ Ikaxbi en mia jares yokatai riki, nokon mainbiribi min ea raanon ixon. Jainoaxa ea mawátinin keenai, nokon anibo betanbiribi miinmenox. Ikaxbi nenora min yonoti wetsa jake, ja nokon bake Quimam. Já mibé katinra ea

keennai. Min jawekeskaaki jakon iki, jaskáakinra nokon bake betan min ati iki —akin.

³⁸ Jatianra apon yoia iki: —Ibanon Quimam ebetan kaai, ja min yoia keskákin en jabé abanon; jainxon jatíbi ja min ea yokatabora en meniti iki —akin.

³⁹ Jatianra jatíbi jonin moa Jordán paro shitakana iki, jatian shitáxonra, apon ja Barzilai betsó ataanan jakon katanwe aka iki, jatianra Barzilai moa jawen xobónko baneti kaa iki.

⁴⁰ Jatian jainoax apo, Gilgalhain kaitianra, Quimam jabé kaa iki, jatíbi Judá sontárobo itan israelita sontárobo napónbekon senen jatí icharibi bokana iki.

⁴¹ Jatianra jatíbi israelita joni koshibobires apo betan yoyo iki boxon, westíoranin yoia iki: —¿Jawekopíki ja Judáinoan non wetsabo mion ibokanai, jabaonra min rareboyabi itan jatíbi min sontároboyabi, koiranon Jordán paro mia shitamaa iki? —akin.

⁴² Jatianra Judá sontárobaon westíoranin, Israel jonibo yoia iki: —Nato apora non ochómakea rarebo iki. Jaskara ikaxa mato jawekopí sinati yamake. Ja apon noa pimanon ixon, iamax jawéki noa kopímabi meninon ixonra non ayamake —akin akana iki.

⁴³ Jainxonra Israel joni koshibaon jato yoia iki: —Nato apora nona iki, noa maton wetsabora chonka tsamá iki, matora westíora tsamá bicho iki, jaskara ikaxa chonkai mato bebonbires noakaya ibo iki. Jaskara ikenbiki, ¿Maton noa iresabires shinanai? ¡Non apo jakiribi joti yoiira, noapari jen ika iki! Jaskáakanabira Judá jonibaon, Israel jonibo bebonbires onsáakin join akana iki —akin.

**Jawen rawibo jatoaresa
pekáo David bewaa**

22 ¹ Saúlnin itan jatíbi jawen rawíbaon ati ikenbi, Ibon amayamaara, nato bewakan David Iboki bewaa iki.

²Neskára iki:

“Mia, Ibora, nokon panáti iki,
onsá jakonmanin anaketian nokon
jain jonéti,
itan miara ea jan xabaai iki,

³miara nokon Dios iki,
miara ea panaa shanka iki,
miara nokon yami panati iki,
miara ea jan kispinmati atipana
koshiya iki,
miara ea jain jonéti kikin keyá iki,
miara onsá jakonmanin anaketian
ea jain jonéti iki,
itan miara ea jan kishpinmai iki.
¡Ea retékaskanaibira min jato
amayamaa iki!

⁴Mia Iboresa, rabiti iki:
En mia kenaara, nokon rawiboi-
bakea ea min xabaai.

⁵Westíoraakinra mawakan bechon-
man ea rawexea iki;
retemis jene bai koshi, oinnaxa ea
raketa iki;

⁶itan mawakanra jawen risbikan ea
ratanea iki;
¡Jakonmanin mawáti trampabo
meranra ea iká iki!

⁷Masá tenekinra en Ibo kenaa iki,
ea akinnon ixonra en Ibo Dios
yokata iki,
jatianra jawen xobonkoxonbi ea jan
ninkata iki;

¡Ea saí ikabora ea ninkáxona iki!

⁸Jatian koshi niwannaitianra mai
shakota iki,
ja nai jan tewanabora shakota iki.
Ibo sináketianra shakota iki.

⁹Jawen rekinhainoaxa koin jokona
iki,
jawen kexainoaxa keyomis chii
jokona iki;
¡Itan jawen kexakanra chii tsistobo
potaa iki!

¹⁰Ibonra nai chopémaa iki,
¡Jaskaaxa ja nai koin kextokan
ipakea iki!

¹¹Westíora ángel querubinman peya-
kaxa, naikan noyai kaa iki;

niwe pechin peyakaara en oinna iki.

¹²Ja kikin yamé itan ja nai koin
kextóyabi jain jene ikára,
Carpa peota keskáakin imaa iki.

¹³Já ikainoaxa icha kaná jokona iki,
oi keskara
chii tsistobo manna iki.

¹⁴Naikanmea koshi Ibo yoyo ikinra,
tirin ikai keská jawen joi ea
ninkámaa iki:

¹⁵Piabo potaa keskatira, jawen
kanábo bea iki,
jatianra nokon rawibo janbisax,
ishtoí bokana iki.

¹⁶Nokon Ibó, minra sináxon aniparo
notsina iki;
itan mia koshi ixon akátoninra,
chichó jishtibires iká iki,
jainoax jan mai tewanabora jishti-
bires iká iki.

¹⁷Nai bochikixonbira, Diossen jawen
mekenman,
ea aniparo chichoeka bia iki.

¹⁸Nokon rawíbaonra ea winoa koshi
ixon,
ea omiskana iki, ikaxbira jatoi-
bakea min ea xabaa iki.

¹⁹Ea rabintiain ikenbi, nokon rawi-
baon ea akaitianra,
ea Ibon akinna iki:

²⁰eara xabáin pikoá iki;
¡Ea noixonra ea xabaa iki!

²¹Nokon iká jakon ikáx, iti keskabi
ikaitianra,
ja en biti jaweki ea Ibon menia iki,

²²jaskákinra Ibon esekan yoiai keská
en akai;

¡Jawetianbira nokon Dioski yoiti iki
ea jeneyamaa iki!

²³Enra jatíbi jawen esébo senenhai;
¡Jawetianbira jawen esébo en jene-
yamaa iki!

²⁴En já bebonxon jakonma akáma
ikaxa,
ea ja yoixonti yama iká iki;
jakonma jawékibora en jenea iki.

²⁵Nokon iká jakon ikáx, iti keskabi
ikaitianra,

- ja en biti jaweki ea Ibon menia iki.
- ²⁶ Ibó, ja mia akonkin senen-haxonai bora, minribi jato senenhaxonai,
ja jakonmanin yointi yamaabora,
jakonmanin min yointi yamaribike,
- ²⁷ ja ikonbo betanra mia ikonribi iki,
ikaxbi ja paraxon pakemisbo
betanra, mia bebonbires onan iki.
- ²⁸ Ja rabí shinanhomabora,
min jato akinnai; ikaxbi ja rabitai-
bora, oinxon min jato rabinti
imai.
- ²⁹ Nokon Ibó, miara nokon joé iki;
mia Diossenra, ea yaméainoa tenai.
- ³⁰ Min akinnara nokon rawíbo en ati
iki,
Jainoaxa jaton jema chikébaon ea
marawati iki;
- ³¹ Diossen esé bora senen iki,
noa axónnoxon Ibon yoiabora, ja
ikonhatishaman iki.
¡Diossenra jaki koshiaibo jato
panai!
- ³² ¿Ja Ibo pekaoki, tosa wetsa Dios iti
iki?
¿Jakia wetsa dios jan noa koiranti?
- ³³ Dios iki ea akonkin koshi shinan
bimai,
jan imaara nokon iká jawebi yoiti
yamae,
- ³⁴ jan ea koshi meniara, ea chaxo
keska ishto iki,
manan keyáin niaitianra, ea jan
koshi meniai,
- ³⁵ reteanantira ea jan axeai,
janra ea bronce kanóti esteanon
ixon, koshi meniai.
- ³⁶ Koirankinra min ea panai;
noibaxon min akinnara ea bebonna
iki.
- ³⁷ Ea jan kati bai min jakonhaxonara,
nokon taebo jain rainsh itibo
yamaa iki.
- ³⁸ Nokon rawibo chibankin noko-
xonra,
en jato keyoa iki,
- jato keyoaxparira ea banéribia iki.
- ³⁹ ¡Enra jato kikinhakín keyoa iki!
¡Jaskáaxonra en jato beshéa iki!
Jatianra moa tsoabi weníyamai,
nokon tae naman pakékana iki.
- ⁴⁰ Ea reteananaitianra min ea koshi
menia iki;
ja yoitima jonibora min amaa en
jatoaresa, ebebonmeax beokana
iki,
- ⁴¹ min imaara ebebonmeax, nokon
rawíbo jabákana iki.
Jaskáaxonra ea omiskatitaibo en jato
keyoa iki.
- ⁴² Akinkanon ixonra jato saí akin
kenakana iki, ikaxbira jato tsonbi
akinyamaa iki;
Ibo kenakanabira jato jeen ayamaa
iki.
- ⁴³ ¡Mai poto keska itiakinra en jato
beshea iki!
¡Callemea chawá akai keskákinra
en jato jámata iki!
- ⁴⁴ Nokon jonibo betanbi reteananai-
tianra, min ea xabaa iki,
icha mainmea jonibaon koshira,
min ea imaa iki,
jainxonra ea onannama jonibaon
ea yoiti ixonkanai.
- ⁴⁵ En yoia ninkaxonra, ea senen-
haxonkanai;
wetsankonia jonibora ea jakonman
rabii rarokanai,
- ⁴⁶ wetsankonia jonibora jaton shinan
yosmaax,
onsá jakonmanin anaketian jain
jonétiainoax saki iannanbi pikó-
kanai.
- ⁴⁷ ¡Ja Ibora jatíbitian jake, ea jan
panai jakon ibanon!
¡Ea kishpinmai itan ea koirannai
Dios bebonbires koshi ibanon!
- ⁴⁸ Jan amaara nokon rawibo en kopita
iki,
jaskáaxonra jonibo jan enaman
imaa iki.
- ⁴⁹ Janra nokon rawíboibakea ea
kishpinmaa iki,

ja yoitima jonibo ea akí bekan-
kenbira, min ea xabaa iki.

¡Jakonma jonibaon ea ati ikenbira,
min jato amayamaa iki!

⁵⁰ Jakopíra wetsa jonibo xaraxon en
mia rabiai,
min jane rabii bewati bewábaonra
ea bewai.

⁵¹ Min katota apora anibiresakinbo
min jatoamaresa iki,
ea itan nokon chiní bakebo
noixonra jatíbitian min jakonhai”
iki.

Ja akinbicho Davidkan yoia joi

23 ¹Nato riki ja ikíbicho David
yoyo ika joi:

“Ja David iká iki Isaíkan bake,
Diossen ani joni imaa,
ja Jacobnin Diossen, katóxon apo
imaa,
itan Israelhainoa jakonni bewai
joni,
jara neskata iki:

² Ja Ibon shinanra emeranoax yoyo
ikai;

ja joira nokon kexain iki.

³ Israelnin Diossa yoyo ike;

Israel koirannaitonra ea yoike:

‘Jonibo atikeskabiakin ikinai,
Dioski raketi yoiti ikin jato ikinai
jonira,

⁴ nete xabákin joekan tenai keská,
itan

nai koin yamaketian,

oi bea pekáo barin tenaaton xobi
xoxomai keská iti iki’ akin.

⁵ Jaskatira, nokon chiní bakebo Dios
betan ikax jakonhain iki,

janra ja senenhabe konti joi jatíbi-
tian iti ebé aká iki,

jaskara ati onantishaman, itan
akonkin.

Jan amaara jatíbi rebestankin
enharesai

itan jatíbi ea keenaibora ea meniai.

⁶ Ikaxbi jatíbi jakonma jonibora,
moxa

potakana keskáres iti iki,

tsonbira moa biwetsatima iki.

⁷ Jabo bikinra, yami xaon iamax
tsatsitaxon biti iki,

ja bixonra chiiain potati iki.

Jatíbi keyoti menonon ixon” iki.